VN/16959/2023
VN/16959/2023-VM-1

1.6.2023

Avdelningen för utveckling av statsförvaltningen

Sisältöalue/Innehåll
Multilokalt arbete, gemensamma lokaler
Säännökset joihin määräysten/ohjeiden antaminen perustuu Stadganden på vilka behörigheten att meddela föreskrifter/anvisningar grundar sig Reglementet för statsrådet 11 § och 17 §
Kohderyhmät/Målgrupper Ministerier och ämbetsverk
Voimassaoloaika/Giltighetstid Från och med den 12 juni 2023
Kumoaa määräyksen (pvm nro)/Upphäver föreskrift (datum, nr) -

ANVISNING om multilokalt arbete i gemensamma lokaler eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk

INLEDNING

Finansministeriet förtydligar genom denna anvisning praxis som hänför sig till distansarbete och permanent arbete i gemensamma lokaler samt till multilokal rekrytering. Denna anvisning kompletterar anvisningen om arbete i gemensamma lokaler (VN/2263/2021-VM-144) som finansministeriet utfärdade tidigare och där man ägnar sig åt dataskydd och datasäkerhet i gemensamma lokaler och tar ställning till frågor som gäller säkerhetsutredningar. Vad gäller multilokalt arbete bör dessutom de riktlinjer som dragits upp om främjande av multilokalitet inom statsförvaltningen (VN/962/2020-VM-53) och statens gällande lokalstrategi.

Syftet med statens gemensamma lokaler är att stödja multilokalt arbete, stärkandet av samarbete inom förvaltningen och en lokalhelhet som är mer kostnadseffektiv och ekologiskt hållbar. Även om förhoppningen är att verksamhet i gemensamma lokaler ska främja myndigheternas samarbete, bibehålls myndigheterna dock som separata organisationer. Ämbetsverken beslutar självständigt hur de ska främja multilokalitet i sina verksamhetsmiljöer och ämbetsverken kan utifrån sina egna utgångspunkter uppnå olika lösningar för utnyttjande av multilokalitet i likartade uppgifter. Att genomföra multilokalitet kräver god planering.

I multilokalt arbete har varje anställd ett officiellt tjänsteställe eller en officiell plats där arbetet utförs som arbetsgivaren har anvisat i arbetsgivarens lokaler. Att definiera ett tjänsteställe eller en plats där arbetet utförs är viktigt till exempel med tanke på fastställande av resekostnader. Ett hem kan inte vara ett tjänsteställe eller en plats där arbetet utförs som arbetsgivaren anvisat, utan arbete utförs på distans hemifrån av personens egens vilja med arbetsgivarens samtycke enligt ämbetsverkets anvisningar om distansarbete.

Multilokalt arbete kan utföras i statens gemensamma lokaler eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk antingen som en form av distansarbete eller så att tjänstemannens eller den anställda personens officiella tjänsteställe eller plats där

arbetet utförs har fastställts i gemensamma lokaler eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk. Beaktansvärt är att en del av statens gemensamma lokaler är öppet tillgängliga för personal inom statsförvaltningen medan arbete i andra lokaler förutsätter att man kommer överens om frågan med den instans som förvaltar lokalerna. Det är även möjligt att ämbetsverken sinsemellan ingått avtal om att använda lokalerna på ett sätt som överskrider ämbetsverksgränserna.

Distansarbete i gemensamma lokaler eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk

Statens personal kan med sin arbetsgivares samtycke vid distansarbete utnyttja statens gemensamma lokaler eller motsvarande lokaler, såsom kommunens allmänna lokaler för distansarbete. Vid distansarbete iakttas distansarbetsanvisningarna för ämbetsverket i fråga samt anvisningarna för gemensamma lokaler. När en person utför distansarbete i en gemensam lokal, förändras personens officiella tjänsteställe eller plats där arbetet utförs inte, utan den hålls till exempel vid ämbetsverkets huvudsakliga verksamhetsställe. I regel kan det inte uppstå kostnader för arbetsgivarverket för användning av lokaler som är allmänt tillgängliga för distansarbete. Om kostnader emellertid uppstår ska man komma överens om detta på förhand med arbetsgivaren, distansarbetaren och den instans som förvaltar lokalerna. Att kostnader uppstår kan utgöra ett hinder för att utföra distansarbete i lokalerna i fråga. En person som använder gemensamma lokaler för distansarbete står själv för kostnaderna för resorna mellan hemmet och tjänstestället eller platsen där arbetet utförs samt resorna mellan hemmet och de allmänt tillgängliga lokalerna.

Arbetsgivaren behöver inte ordna företagshälsovårdens tjänster till de orter med allmänt tillgängliga lokaler som personalen utnyttjar för att utföra distansarbete. Om arbetstagaren vill använda sig av tjänster inom företagshälsovård, ska hen besöka de serviceställen som arbetsgivaren meddelat. Arbetsgivaren ersätter inte kostnader för ovannämnda resor.

Tjänsteställe eller plats där arbetet utförs i en gemensam lokal eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk

Ökandet av multilokalitet kan minska omsättningen av personalen vid ämbetsverket och främja välbefinnandet i arbetet för de anställda som utnyttjar den. Det kräver god planering att genomföra multilokalt arbete, om arbetsgemenskaper splittras till olika orter och distansarbete.

Om det vid ämbetsverket uppstår ett behov av att främja multilokalt arbete så att tjänstestället eller platsen där arbetet utförs för en del av personalen fastställs antingen som statens gemensamma lokaler eller lokaler vid ett annat ämbetsverk, ska ämbetsverket på förhand definiera de orter och verksamhetsställen där dess personal kan arbeta och ingå nödvändiga avtal med Senatfastigheter eller någon annan aktör som förvaltar lokalerna. Då sörjer ämbetsverket för de ansvar och kostnader i samband med platsen där arbetet utförs som hör till arbetsgivaren och ser till att företagshälsovårdens tjänster ordnas till orterna i fråga. Dessutom ska ämbetsverket sörja för att bland annat ordna frågor som gäller datakommunikationsförbindelser och datasäkerhet samt se över hur eventuella personalförmåner ska genomföras på olika orter.

Utgångspunkten i denna anvisning är att placeringen av ett tjänsteställe eller en plats där arbetet utförs i gemensamma lokaler eller i lokaler vid ett annat ämbetsverk grundar sig på personens egen önskan. Vid behov ska arbetsgivaren se över möjligheten till multilokalt arbete separat för varje arbetsuppgift och person. Objektivt sett kan lösningarna vara olika för olika personer. Dessutom ska ämbetsverket se till att skyldigheterna i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar beaktas som en del av planeringsprocessen. Det är

inte ändamålsenligt att placera en person som regelbundet måste arbeta på plats vid ett visst verksamhetsställe till något annat verksamhetsställe.

Om personens tjänsteställe eller plats där arbetet utförs har fastställts till en gemensam lokal eller lokaler vid ett annat ämbetsverk, börjar eventuella tjänsteresor hemifrån eller från tjänstestället eller platsen för utförande av arbete i fråga. Resor till tjänsteverkets övriga verksamhetsställen ersätts enligt statens resereglemente.

I princip har personalen rätt att lita på att dess tjänsteställe eller plats där arbetet utförs är stadigvarande. Personer som deltar i eventuella enklare försök i samband med gemensamma lokaler ska informeras så tydligt som möjligt om försöken. Om gemensamma lokaler omfattar officiella tjänsteställen eller platser för utförande av arbete för personal och man senare är tvungen att avstå från dem, måste ärendet behandlas enligt samarbetslagen.

Multilokal rekrytering

Vid rekryteringar kan möjligheten att utföra multilokalt arbete vara en positiv konkurrensfördel. Det kan finnas ett behov av multilokal rekrytering till exempel med tanke på tillgång till personal eller ämbetsverkets verksamhet. Vid multilokal rekrytering erbjuds de sökande möjlighet att välja det av ämbetsverkets olika verksamhetsställen, eller den av de gemensamma lokaler eller lokaler vid ett annat ämbetsverk som ämbetsverket fastställt på förhand som är lämpligast för den sökande. Då kan ett större antal sökande på ett bredare geografiskt område nås jämfört med rekrytering som inte är multilokal.

Innan rekryteringen inleds ska praktiska frågor kring multilokalt arbete utredas, till exempel lokalavtal och eventuella kostnadseffekter. Om möjligheterna till multilokalt arbete ökas i samband med rekryteringar, ska ämbetsverket beakta likabehandling av personalen och på förhand överväga hur personer med ett befintligt anställningsförhållande kunde utnyttja de nya platserna för utförande av arbete eller de möjligheter till distansarbete som gemensamma lokaler erbjuder.

Avdelningschef, överdirektör Juha Sarkio

Enhetschef Juha Madetoja